

Řízení před soudem

Skutečností určující počátek lhůty k podání vyjádření ve věci podle § 114b odst. 1 o. s. ř., bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, je „den podání odporu proti platebnímu rozkazu“; jím se rozumí den, kdy žalovaný podal odpor u soudu nebo kdy jej odevzdal orgánu, který má povinnost podání doručit. Okamžik, kdy byl odpor následně soudu doručen, není z hlediska počátku lhůty k podání vyjádření významný, byť až okamžikem dojití odporu soudu mohou plně nastat procesní účinky tohoto úkonu, který – již dříve účastníkem učiněn – může být za podmínky uvedené v § 41a odst. 4 o. s. ř. účastníkem účinně odvolán (dojde-li soudu odvolání úkonu nejpozději současně s tímto úkonem). Podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 (ve znění novely provedené zákonem č. [404/2012](#) Sb.) pak soud obligatorně určuje lhůtu k podání vyjádření ve věci podle § 114b odst. 2 věty druhé nikoliv od podání odporu proti platebnímu rozkazu, nýbrž od uplynutí zákonem stanovené lhůty k podání odporu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 28 Cdo 1689/2013, ze dne 26.3.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce E. car s.r.o., se sídlem v P., zastoupeného Mgr. D.S., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému R. F., zastoupenému Mgr. J.T., advokátem se sídlem v P., o zaplacení částky 200.000 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu Praha – západ pod sp. zn. 10 C 45/2011, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. února 2013, č.j. 20 Co 25/2013-124, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Shora označeným rozsudkem Krajský soud v Praze (dále též jako „odvolací soud“) potvrdil rozsudek pro uznání Okresního soudu Praha – západ ze dne 26. července 2012, č.j. 10 C 45/2011-86, jímž tento soud uložil žalovanému zaplatit žalobci částku 200.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75% od 3. 11. 2010 do zaplacení. Současně bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Odvolací soud shledal správným závěr soudu prvního stupně, že byly naplněny předpoklady pro vydání rozsudku uznání podle § 153a odst. 3 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Vyšel přitom ze zjištění, že o žalobě (kterou žalobce nárokuje zaplacení peněžité částky z titulu bezdůvodného obohacení) bylo rozhodnuto platebním rozkazem ze dne 1. 6. 2011, č.j. 10 C 45/2011-26; v něm zároveň soud prvního stupně žalovaného usnesením podle § 114b odst. 1 o. s. ř. vyzval, aby se v případě podání odporu ve věci písemně vyjádřil, a to ve lhůtě třiceti dnů od podání odporu, a poučil jej o procesních důsledcích, pokud tak v určené lhůtě neučiní, tedy o fikci uznání uplatněného nároku ve smyslu § 114b odst. 5 o. s. ř. a vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 3 o. s. ř. Žaloba a platební rozkaz spolu s usnesením o výzvě k vyjádření byly žalovanému doručeny do vlastních rukou dne 13. 6. 2011. Dne 27. 6. 2011 žalovaný odevzdal k poštovní přepravě zásilku s odporem, adresovanou soudu prvního stupně, jež byla tomuto soudu doručena dne 28. 6. 2011. Telefaxovým podáním učiněným dne 28. 7. 2011, doplněným téhož dne jeho originálem, se žalovaný ve věci písemně vyjádřil.

Písemné vyjádření i odvolací soud pokládá za opožděné, učiněné žalovaným po uplynutím stanovené třicetidenní lhůty od podání odporu. Uzavírá, tato lhůta počala žalovanému plynout podle § 57 odst. 1 o. s. ř. dnem následujícím po podání odporu (tj. dnem následujícím po dni, kdy zásilku s odporem adresovanou soudu prvního stupně žalovaný odevzdal k poštovní přepravě) a uplynula tak dne 27. 7.

2011 (středa). Uplynutím tohoto dne - dle závěru odvolacího soudu - nastala fikce uznání nároku podle § 114b odst. 5 o. s. ř., kterou již nemůže zvrátit opožděné písemné vyjádření žalovaného z následujícího dne. Přitom odvolací soud odmítl názor žalovaného, že lhůta k podání kvalifikovaného vyjádření začala běžet až od uplynutí lhůty k podání odporu, případně od doručení odporu soudu.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, jež pokládá na přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., uváděje, že rozsudek spočívá na řešení právní otázky v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nevyřešené. Za takovou otázku pokládá určení počátku běhu lhůty k podání vyjádření ve věci podle § 114b odst. 2 věty druhé o. s. ř., v případě, že soud o věci rozhodl platebním rozkazem. Právní posouzení věci odvolacím soudem má za nesprávné (§ 241a odst. 1 o. s. ř.). Dovojuje, že v případě, že soud o věci rozhodl platebním rozkazem a lhůtu k podání vyjádření ve věci určil až ode dne podání odporu proti platebnímu rozkazu, je počátkem běhu této lhůty den, kdy byl platební rozkaz doručen soudu, tedy nikoliv již den, kdy byla zásilka s odporem odevzdána k poštovní přepravě. Až okamžikem doručení odporu soudu žalovaný pokládá odpor za „podaný“ ve smyslu cit. ustanovení. Poukazuje též na okolnost, že v daném případě odpor došel příslušnému soudu v otevřené lhůtě (dne 28. 6. 2011) a že soud neměl důvod ani prostor k tomu, aby zkoumal, kdy bylo podání odevzdáno k poštovní přepravě. Jiný závěr podle názoru žalovaného neplyne ani z ustanovení § 57 odst. 3 o. s. ř., podle něhož je sice lhůta zachována i odevzdáním podání orgánu majícímu povinnosti jej doručit, avšak - pokračuje žalovaný - tímto „odevzdáním“ úkon učiněn není. Přitom žalovaný poukazuje i na některá rozhodnutí dovolacího soudu (rozhodnutí ve věcech sp. zn. 33 Odo 1107/2004, 28 Cdo 1555/2003, 32 Cdo 20/2000) a Ústavního soudu (usnesení sp. zn. II. ÚS 315/01). Žalovaný tedy dovojuje, že odpor podal až 28. 6. 2011, kdy byl doručen soudu, a se zřetelem k této okolnosti pokládá jím podané vyjádření ve věci (jež učinil telefaxem a současně je v listinné podobě odevzdal k poštovní přepravě dne 28. 7. 2011) za podané v soudem určené třicetidenní lhůtě od podání odporu. Uzavírá, že nenastala fikce uznání dle § 114b odst. 5 o. s. ř. a že nebyly naplněny předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 3 o. s. ř. Navrhl, aby byly zrušeny rozsudky soudů obou stupňů a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobce pokládá rozsudek odvolacího soudu za správný a navrhl zamítnutí dovolání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. 1. 2013, neboť dovoláním byl napaden rozsudek odvolacího soudu, který byl vydán po 31. 12. 2012 (srov. článek II, bod 7 zákona č. 404/2012, kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony).

Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení), zastoupenou advokátem (§ 241 odst. 1 o. s. ř.) a ve lhůtě stanovené § 240 odst. 1 o. s. ř., shledal Nejvyšší soud dovolání přípustným podle ustanovení § 237 o. s. ř. pro řešení dovolatelem označené právní otázky, tj. otázky určení počátku běhu lhůty k podání vyjádření ve věci podle § 114b odst. 2 věty druhé o. s. ř., kterou se ve své rozhodovací praxi za daných souvislostí dosud nezabýval.

Vady řízení, k nimž dovolací soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a z obsahu spisu se nepodávají. Nejvyšší soud se proto zabýval tím, zda je dán důvod uplatněný v dovolání, tedy prověřením správnosti právního posouzení věci odvolacím soudem v otázce označené dovoláním.

O nesprávné právní posouzení věci jde tehdy, posoudil-li odvolací soud věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně vybranou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Právní otázku, zda pro vydání rozsudku soudu prvního stupně, vyhlášeného dne 26. července 2012,

byly splněny předpoklady uvedené v ustanovení § 114b odst. 5 a § 153a odst. 3 občanského soudního řádu, je třeba posuzovat podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2012 – dále jen „o. s. ř.“ (srov. článek II, body 1 a 4 zákona č. [404/2012](#) Sb.).

Vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, jakož i tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, může předseda senátu místo výzvy podle § 114a odst. 2 písm. a) o. s. ř., nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vyličil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení; to neplatí ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2), a ve věcech uvedených v § 120 odst. 2 o. s. ř. (srov. § 114b odst. 1 o. s. ř.).

K podání vyjádření podle odstavce 1 předseda senátu určí lhůtu, která nesmí být kratší než 30 dnů od doručení usnesení. Bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, elektronickým platebním rozkazem nebo evropským platebním rozkazem, určí tuto lhůtu až ode dne podání odporu proti platebnímu rozkazu, elektronickému platebnímu rozkazu nebo evropskému platebnímu rozkazu (srov. § 114b odst. 2 o. s. ř.).

Usnesení podle odstavce 1 nelze vydat nebo doručit po přípravném jednání podle § 114c nebo po prvním jednání ve věci (srov. § 114b odst. 3 o. s. ř.).

Usnesení podle odstavce 1 musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno; usnesení nesmí být žalovanému doručeno dříve než žaloba (srov. § 114b odst. 4 o. s. ř.).

Jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odstavce 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku (§ 153a odst. 3 o. s. ř.) musí být poučen. To neplatí, jsou-li splněny předpoklady pro zastavení řízení nebo odmítnutí žaloby (srov. § 114b odst. 5 o. s. ř.).

Má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (§ 114b odst. 5 a § 114c odst. 6), rozhodne soud rozsudkem pro uznání (srov. § 153a odst. 3 o. s. ř.).

Usnesení podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. je právním prostředkem přípravy jednání, kterou soud provádí se záměrem (srov. § 114a odst. 1 o. s. ř.), aby bylo možné věc rozhodnout zpravidla při jediném jednání. Usnesení podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. může být vydáno i tehdy, rozhodl-li soud o věci platebním rozkazem. Tímto usnesením je žalovaný vyzván k písemnému vyjádření ve věci jen „podmíněně“, tedy pouze pro případ, že podá proti platebnímu rozkazu odpor. Vydání usnesení podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. v případě, že o věci bylo rozhodnuto platebním rozkazem, není podmíněno tím, že to vyžaduje povaha věci nebo okolnosti případu (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. 32 Odo 382/2004, uveřejněný pod č. 65/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Podmínky k vydání usnesení podle ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. jsou splněny jen tehdy, bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem v souladu s požadavky vyplývajícími z ustanovení § 172 odst. 1 a 2 o. s. ř. (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 8. 2007, sp. zn. 21 Cdo 3597/2007; všechna rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou uveřejněna na www.nsoud.cz).

Lhůta, kterou soud žalovanému určí k podání písemného vyjádření ve věci pro případ, že podá včas proti platebnímu rozkazu odpor, nesmí být kratší než třicet dnů a plyne ode dne, kdy žalovaný podal odpor (§ 114b odst. 2 o. s. ř.).

Odpor je řádným opravným prostředek svého druhu proti meritornímu výroku platebního rozkazu (srov. § 174 o. s. ř.), tedy procesním úkonem, jímž se žalovaný obrací na soud se sdělením, že nemíní plnit povinnost uloženou mu výrokem platebním rozkazu ve věci samé. Z povahy věci plyne, že tak činí zpravidla podáním (procesním úkonem adresovaným soudu, který činí v době, kdy není v přímém styku se soudem). Způsobilé formy a obsahové náležitosti podání stanoví § 42 o. s. ř., pro počítání běhu lhůt k provedení procesního úkonu uplatní se pak ustanovení § 57 o. s. ř.

Do běhu lhůty se nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin (srov. § 57 odst. 1 o. s. ř.).

Lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let se končí uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, a není-li ho v měsíci, posledním dnem měsíce. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Lhůty určené podle hodin končí uplynutím hodiny, která se svým označením shoduje s hodinou, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty (§ 57 odst. 2 o. s. ř.).

Lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit (srov. § 57 odst. 3 o. s. ř.).

Skutečností určující počátek lhůty k podání vyjádření ve věci podle § 114b odst. 1 o. s. ř., bylo-li o věci rozhodnuto platebním rozkazem, je „den podání odporu proti platebnímu rozkazu“; jím se rozumí den, kdy žalovaný podal odpor u soudu nebo kdy jej odevzdal orgánu, který má povinnost podání doručit (k tomu srov. z literatury např. Drápal, L., Příprava jednání a projednání věci samé ve sporném řízení před soudem prvního stupně po novele občanského soudního řádu, Právní rozhledy, č. 5, ročník 2002). Okamžik, kdy byl odpor následně soudu doručen, není z hlediska počátku lhůty k podání vyjádření významný, byť až okamžikem dojití odporu soudu mohou plně nastat procesní účinky tohoto úkonu, který – již dříve účastníkem učiněn – může být za podmínky uvedené v § 41a odst. 4 o. s. ř. účastníkem účinně odvolán (dojde-li soudu odvolání úkonu nejpozději současně s tímto úkonem).

I z toho je zřejmé, že názor žalovaného o počátku lhůty k podání vyjádření ve věci podle § 114b odst. 1 o. s. ř., který žalovaný spojuje až s okamžikem, kdy odpor odevzdaný k poštovní přepravě došel soudu, neobstojí. Pro tento názor nelze nalézt oporu ani v žalovaném citované judikatuře Nejvyššího soudu, která tuto otázku výslovně neřeší (na jejím řešení žádné z žalovaným označených rozhodnutí dovolacího soudu nespočívá), stejně tak jako žalovaným označené rozhodnutí (usnesení) Ústavního soudu ze dne 14. 8. 2001, sp. zn. II. ÚS 315/01, jež se zabývá otázkou zachování lhůty k procesnímu úkonu, v situaci, kdy účastník odeslal podání na nesprávnou adresu (se závěrem pro účastníka, stěžovatele, nepříznivým).

Zbývá dodat, že podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 (ve znění novely provedené zákonem č. [404/2012](#) Sb.) soud obligatorně určuje lhůtu k podání vyjádření ve věci podle § 114b odst. 2 věty druhé nikoliv od podání odporu proti platebnímu rozkazu, nýbrž od uplynutí zákonem stanovené lhůty k podání odporu (srov. § 114b odst. 2 věty druhé občanského soudního řádu, ve znění zákona č. [404/2012](#) Sb.). Tato novelizovaná právní úprava se však v dané věci – v níž bylo rozhodnutí soudu prvního stupně vydáno před uvedeným datem – neuplatní (srov. čl. II, body 1 a 4 zákona č. [404/2012](#) Sb.).

Jelikož odpor proti platebnímu rozkazu žalovaný v posuzovaném případě podal dne 27. 6. 2011, třicetidenní lhůta k podání vyjádření věci – určená soudem v souladu s ustanovením § 114b odst. 2 o. s. ř. – uplynula ve středu dne 27. 7. 2011. Uplynutím tohoto dne nastala fikce uznání nároku podle § 114b odst. 5 o. s. ř., kterou již nemůže zvrátit opožděné písemné vyjádření žalovaného ve věci, v situaci, kdy žalovaný ani netvrdil, že mu v podání vyjádření v určené lhůtě bránil vážný důvod (k

podmínkám, za nichž nenastane fikce uznání nároku podle § 114b odst. 5 o. s. ř. v případě opožděně podaného vyjádření ve věci, srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 29 Cdo 268/2003, uveřejněný pod č. 19/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek pro uznání, je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu správný. Protože nebylo zjištěno (a ani dovolatelem tvrzeno), že by byl postižen některou z vad, uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalovaného podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)